

เรียน อธิบดีกรมสรรพสามิต

เพื่อโปรดทราบ

ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.๒๕๕๐ รายละเอียดตาม
สำเนาต่อไปนี้

กระทรวงการคลัง

สิงหาคม ๒๕๖๑

Amichai

(นายพงษ์เทพ ฤทธิพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงการคลัง

ส.ป.กค. วันที่ ๑๕๖๗๘ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

(สำเนา)

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

สิงหาคม ๒๕๖๑

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๕๗๕๑

กรมสรรพสามิต
รับที่ 28๐๒5
วันที่ 14 ก.ค. 61
เวลา 13.48 น.

สำนักงานเลขานุการกรม
5712
วันที่ 14 ส.ค. 2561
เวลา 15.19 น.

ฝ่ายประชาสัมพันธ์
เลขรับ 99๐
วันที่ 15 ส.ค. 2561
เวลา 13.2๐ น.

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน ปลัดกระทรวงการคลัง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง อยากรู้ แต่ไม่อยากเข้าไปอยู่
  ๒. บทความเรื่อง ให้ผมไปขายที่ไหน
  ๓. บทความเรื่อง ขอแบบหนึ่ง สร้างแบบหนึ่ง
  ๔. บทความเรื่อง เรื่องอย่างนี้ ต้องเปิด
  ๕. บทความเรื่อง บ้านผมเดือดร้อน

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่สรุปย่อคำวินิจฉัยและบทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ผลเป็นประการใดกรุณาแจ้งให้ทราบด้วย
จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

ส่ง ผ.ปชส.

[Signature]

(นายจรัสพงษ์ สมานบุตร)

เลขานุการกรม รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

14 ส.ค. 2561

[Signature]

[Signature]

(นายสมพาศ นิลพันธ์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

- ๑) อุดม ธรรมธรรมา - อธิบดีกรม
- ๒) อุดม ธรรมธรรมา - ที่ปรึกษารองอธิบดี

[Signature]

นางสาวทรงชนทร ไกรภักดิ์
หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์
15 ส.ค. 2561
99๐

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๕๖๗๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๕๖๘๘

สำนักงานเลขานุการกรม
14 ส.ค. 2561
[Signature]

อยากรู้ แต่ไม่อยากเข้าไปอยู่

เมื่อพูดถึงกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการแล้ว เราทำให้สิทธิประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐได้ แม้แต่เรื่องอย่างนี้ที่หลาย ๆ คนอาจเข้าใจว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับอะไรกับเราเลย แต่ก็ขอได้ครับ

นายใสมีหนังสือถึงผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ขอรายชื่อพัคตีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ตั้งแต่คนแรกจนถึงคนสุดท้าย พร้อมทั้งระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของแต่ละคน เวลาผ่านไปเรือนจำกลางนครสวรรค์มีหนังสือถึงนายใสแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้ไม่ได้เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ นายใสจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

เรือนจำกลางนครสวรรค์มีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการไปประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ และชี้แจงว่า เรือนจำกลางนครสวรรค์มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า ๑๐๐ ปี เอกสารรายละเอียดการส่งมอบงานของพัคตีเรือนจำ และผู้บัญชาการเรือนจำในอดีต ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคนไม่มีการจัดทำสารบบไว้ จึงไม่มีเอกสารต้นฉบับที่จะถ่ายเอกสารให้ได้ แต่ได้จัดทำป้ายรายนามพัคตีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ตลอดจนระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคน ไว้ที่บริเวณบันไดทางขึ้นที่ทำการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ญาติหรือผู้ไปติดต่อราชการผ่านไปผ่านมาเห็นได้อยู่แล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ เรือนจำกลางนครสวรรค์ได้จัดทำเป็นป้ายรายนาม ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคนไว้ในที่เปิดเผยแล้วก็ตาม แต่เรือนจำกลางนครสวรรค์ยังจำเป็นต้องจัดทำสารบบข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของนายใส เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ ถึงตรงนี้ ขอให้ท่านอ่านกันให้ขึ้นใจนะครับว่า คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ท่านวางหลักพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างไร เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงวินิจฉัยให้เรือนจำกลางนครสวรรค์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายนามพัคตีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ตลอดจนระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคน พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้นายใส

นายใสคงแค่อยากทราบข้อมูลนี้เท่านั้นครับ คงไม่อยากมีส่วนเกี่ยวข้องหรือเข้าไปเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับเรือนจำอย่างใกล้ชิดโดยไม่จำเป็นหรอกครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ให้ผมไปขายที่ไหน

ขอพูดถึงเรื่องสัญญาเช่าบ้างครับ เพราะเร็ว ๆ นี้มีเรื่องผู้ใช้บริการได้รับความเดือดร้อนจากราคาอาหารและเครื่องดื่มที่ซื้อในสนามบินมีราคาแพงสุด ๆ สัญญานั้นสาระเป็นอย่างไร เปิดเผยให้ดูและตรวจสอบได้หรือไม่ ไปอ่านครับ

นายโตตเป็นผู้เช่าพื้นที่ท่าอากาศยานอุดรธานี ต่อมากรมท่าอากาศยานไม่ต่อสัญญาเช่ากับนายโตต แต่ไปทำสัญญาเช่ากับบริษัทเขียว แล้วนายโตตจะไปทำมาหากินอะไร ? นายโตตจึงฟ้องกรมท่าอากาศยานและผู้เกี่ยวข้อง และมีหนังสือขอสำเนาเอกสารเกี่ยวกับสัญญาเช่าพื้นที่สนามบินนานาชาติอุดรธานี รวม ๒ รายการ คือ สัญญาเช่าพื้นที่เพื่อรับฝากรถยนต์ ระหว่างกรมท่าอากาศยานกับบริษัทเขียว และสัญญาเช่าช่วงพื้นที่เพื่อรับฝากรถยนต์ระหว่างบริษัทเขียวกับบริษัทเหลือง แต่กรมท่าอากาศยานมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า ได้รับหนังสือจากบริษัทเขียวแจ้งคัดค้านการเปิดเผยข้อมูล จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลให้นายโตตได้ นายโตตจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ผู้แทนกรมท่าอากาศยานชี้แจงว่า สัญญาเช่าพื้นที่ระหว่างกรม ฯ กับบริษัทเขียว ก่อนจะลงนามในสัญญา ได้ลงนามในข้อตกลง ๒ ครั้ง ส่วนสัญญาเช่าช่วงพื้นที่ระหว่างบริษัทเขียวกับบริษัทเหลือง กรม ฯ แจ้งให้บริษัทเขียวส่งสัญญาเช่าช่วงให้กรม ฯ แต่ยังไม่ส่งให้ จึงไม่มีข้อมูลข่าวสารในรายการนี้ ต่อมากรม ฯ ได้เชิญผู้แทนบริษัทเขียวไปประชุมเกี่ยวกับพื้นที่ลานจอดรถตามสัญญาเช่า และทวงถามสัญญาเช่าช่วงพร้อมทั้งค่าเช่าช่วงร้อยละ ๒๕ ซึ่งต่อมากรม ฯ ได้ส่งสำเนาสัญญาเช่าช่วงระหว่างบริษัทเขียวกับบริษัทเหลืองไปให้คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า กรมท่าอากาศยานเลือกบริษัทเขียว ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจเข้าทำบันทึกความเข้าใจ โดยไม่ต้องประมูล ตามกฎกระทรวงและมติคณะกรรมการที่ราชพัสดุ และอนุญาตให้นำสัญญาเช่าสถานที่และสัญญาเช่าที่ดินไปให้เช่าช่วงได้ สัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาเช่าช่วงพื้นที่จึงเป็นเรื่องกิจการของกรมท่าอากาศยานและเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งต้องเปิดเผยเพื่อแสดงความโปร่งใสตรวจสอบได้ในการนำทรัพย์สินของราชการออกให้เอกชนเช่าว่าถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบหรือไม่ เมื่อการทำสัญญาเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) ข้อมูลข่าวสารตามคำขอของนายโตตจึงเปิดเผยให้ทราบได้ เว้นแต่ลายมือชื่อและข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้เช่าทำสัญญาของบริษัทเขียว ไม่มีเหตุผลที่จะเปิดเผยให้นายโตตเพราะจะรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๓) ให้ปกปิดไว้ จึงวินิจฉัยให้กรมท่าอากาศยานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสัญญาเช่าพื้นที่เพื่อรับฝากรถยนต์ ระหว่างกรมท่าอากาศยานกับบริษัทเขียว และสัญญาเช่าช่วงพื้นที่ระหว่างบริษัทเขียวกับบริษัทเหลืองให้นายโตต เว้นแต่ลายมือชื่อและข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้เช่าทำสัญญา พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้ด้วย

เอกสารสัญญาที่หน่วยงานของรัฐไปทำกับเอกชนนี้เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและในเว็บไซต์ของหน่วยงานครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้อย่างไร “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๗๕/๒๕๖๑)

ขอแบบหนึ่ง สร้างแบบหนึ่ง

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เห็นว่าเป็นการกระทำที่น่าจะละเมิดกฎหมาย หรือ อาจเกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น จึงร้องเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และใช้สิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารคุ้มครองสิทธิของตนเอง และตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

เรื่องมีอยู่ว่า นางจิตได้ร้องเรียนต่อเทศบาลตำบลบางพลีน้อยนางแจ็ดกับนางสาวจ๊าดก่อสร้างอาคารผิดไปจากที่ได้รับอนุญาต เทศบาลตำบลบางพลีน้อยตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่าข้อร้องเรียนนี้ มันเข้าเค้า จึงมีคำสั่งให้บุคคลทั้งสองรื้อถอนอาคาร แต่นางแจ็ดกับนางสาวจ๊าดไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว จึงยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ นางแจ็ด และนางสาวจ๊าดจึงยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลาง นางจิตทราบว่าเรื่องที่ตัวเองร้องเรียนได้ผล จึงมีหนังสือถึงเทศบาลตำบลบางพลีน้อยขอข้อมูลผลการพิจารณาอุทธรณ์ของทั้งสองคน แต่เทศบาลตำบลบางพลีน้อย มีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของเทศบาล ฯ ซึ่งไม่สามารถเปิดเผยโดยไม่มีหนังสือยินยอมจากเจ้าของข้อมูลได้ นางจิตจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลตำบลบางพลีน้อย มีหนังสือชี้แจงว่า นางจิตได้มีหนังสือขอผลการพิจารณาอุทธรณ์ของนางแจ็ดและนางสาวจ๊าด ซึ่งเทศบาล ฯ พิจารณาแล้วจึงได้มีหนังสือแจ้งนางจิตไปด้วยเหตุผลดังกล่าว และหากนางจิตเห็นว่าผลการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ฯ กรณีอาคารทั้ง ๔ หลังของนางแจ็ดและนางสาวจ๊าดเป็นส่วนสำคัญในคดีปกครองอีกคดีหนึ่งที่นางจิตฟ้องเทศบาล ฯ ละเลยต่อหน้าที่ ก็สามารถยื่นคำขอให้ศาลปกครองออกหมายเรียกพยานเอกสารไปที่เทศบาล ฯ ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ฯ กรณีการอุทธรณ์คำสั่งของทั้งสองคนตามที่นางจิตมีคำขอแต่เทศบาล ฯ ปฏิเสธ นั้น ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องขอความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลตามมาตรา ๒๔ แต่เป็นข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ฯ ซึ่งพิจารณาเสร็จสิ้นแล้วโดยให้ยกอุทธรณ์ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อุทธรณ์คือนางจิตแล้ว ยังจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสในการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ฯ ด้วย จึงเปิดเผยให้กับนางจิตซึ่งเป็นผู้ร้องเรียนนางแจ็ดและนางสาวจ๊าดได้ เว้นแต่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล คือ ที่อยู่ และหมายเลขประจำตัวประชาชน ซึ่งจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร จึงวินิจฉัยให้เทศบาลตำบลบางพลีน้อยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้แก่นางจิต.

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”

เรื่องอย่างนี้ ต้องเปิด

ขอเรื่องจัดซื้อจัดจ้างสักเรื่องเถอะครับ เพราะพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกมาใช้แล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องนี้ยังคงเปิดเผยเหมือนเดิมครับ

นายฝันมีหนังสือในนามห้างหุ้นส่วนจำกัด ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยี่ห้อและรุ่นของครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของผู้ชนะการเสนอราคา แต่มหาวิทยาลัยนเรศวรมีหนังสือแจ้งตอบปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง ฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ ห้ามหน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลของผู้ยื่นข้อเสนอในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ และเป็นข้อมูลทางเทคนิคซึ่งอาจเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบ ประกอบกับมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คือมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น นายฝันจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มหาวิทยาลัยนเรศวรได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ จัดส่งข้อมูลตามที่นายฝันมีคำขอไปให้เพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ผู้อุทธรณ์เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ได้ยื่นเสนองานประกวดราคาเช่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์จำนวน ๔ รายการ แต่ไม่ได้เป็นผู้ชนะการเสนอราคาเนื่องจากไม่ได้เสนอราคาต่ำสุด ต่อมาผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อความเป็นธรรม ซึ่งมหาวิทยาลัย ฯ พิจารณาพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและสอบถามการปฏิบัติจากสำนักงานคลังจังหวัดแล้ว ซึ่งยืนยันว่าเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ไม่ได้ จึงได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาคำขอให้นายฝันทราบ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยี่ห้อและรุ่นของครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของผู้ชนะการเสนอราคา เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างงานประกวดราคาเช่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความใดที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งไม่เปิดเผย นายฝันผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียสมควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ แต่มหาวิทยาลัย ฯ อาจใช้ดุลพินิจปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น ซึ่งจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) จึงวินิจฉัยให้มหาวิทยาลัยนเรศวรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารยี่ห้อและรุ่นของครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของผู้ชนะการเสนอราคา พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายฝัน

เรื่องนี้เป็นเรื่องจัดซื้อจัดจ้างซึ่งหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนทราบอยู่แล้ว ก็ขอให้ประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ตามที่ท่านมีสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ ทารือไปได้ นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ลค ๑๘๓/๒๕๖๑)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

บ้านผมเดือดร้อน

เรื่องนี้เป็นเรื่องใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ และปกป้องชุมชนของตนเอง ครบเลยครับ

นายขยันเป็นตัวแทนเครือข่ายสมาคมสิทธิชนริมคลอง ซึ่งปลูกสร้างที่พักอาศัยบริเวณริมคลองในพื้นที่สำนักงานเขตบางเขน อยู่มาวันหนึ่งได้รับผลกระทบจากโครงการบ้านประชารัฐริมคลองของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จึงได้มีหนังสือถึงสำนักงานเขตบางเขน ขอข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตก่อสร้างอาคารของโครงการดังกล่าว ๓ รายการคือ ๑) เอกสารการดำเนินโครงการบ้านประชารัฐริมคลอง ๒) รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ผ่านความเห็นชอบของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ๓) ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและแบบแปลน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องว่าการก่อสร้างเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ แต่สำนักงานเขตบางเขนมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิของสหกรณ์เคหสถานเพื่อที่อยู่อาศัยคลองบางบัว จำกัด ผู้รับอนุญาต และสิทธิของผู้พักอาศัย นายขยันจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานเขตบางเขนมีหนังสือส่งเอกสารไปเพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า เอกสารรายการที่ ๑ และเอกสารประกอบเพิ่มเติม เห็นว่าการเปิดเผยอาจรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของผู้พักอาศัย และเจ้าของอาคารคัดค้านการเปิดเผย เอกสารรายการที่ ๒ มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เรื่องนี้เปิดเผยให้ได้ เอกสารรายการที่ ๓ ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและแบบแปลน เป็นเอกสารส่วนหนึ่งของการยื่นคำขออนุญาตก่อสร้างอาคาร การเปิดเผยอาจรุกรานสิทธิของสหกรณ์เคหสถาน ฯ และผู้พักอาศัย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า เอกสารรายการที่ ๑ และเอกสารรายการที่ ๓ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคาร ไม่มีข้อความใดที่มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และจากคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานเขตบางเขน การพิจารณาอนุญาตเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยไม่มีผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมาย แต่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานเขตบางเขน ส่วนเอกสารรายการที่ ๒ เรื่องเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม เรื่องนี้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ ว่าต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) ซึ่งผู้ชี้แจงก็แจ้งว่าเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเขตบางเขนเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายขยัน

ประชาชนต้องรู้กฎหมายและรู้จักใช้สิทธิของตนเอง ภาคประชาชนจะได้เข้มแข็งครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ทวีหรือไปได้เนะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๕๐๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”